

Ieguldījumi dabā noteiks mūsu nākotni

Avots: European Investment Bank, Ambroise Fayolle

Ir viegli domāt, ka cilvēks eksistē atsevišķi no dabas. Taču lielākos draudus cilvēcei rada krīzes, kas ietekmē dabu, tostarp klimata pārmaiņas, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās un pārmērīgs piesārņojums. Un nevienu no tām mēs nevarēsim atrisināt, kamēr nepārstāsim uzskatīt dabu par pašsaprotamu un nesāksim tajā vairāk ieguldīt.

“Dabai labvēlīgi” ieguldījumi jūras resursu saglabāšanā, ilgtspējīgā zemes apsaimniekošanā, ūdens nodrošinājumā un apmežošanā varētu garantēt aptuveni 30 % no emisiju samazinājuma, kas nepieciešams, lai ierobežotu globālo sasilšanu līdz 1,5 grādiem pēc Celsija - Parīzes klimata nolīgumā noteiktajam mērķim. Turklāt šādi ieguldījumi ne tikai uzlabotu mūsu noturību pret klimata pārmaiņām, bet arī palīdzētu novērst pandēmijas nākotnē.

Pirms Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bioloģisko daudzveidību pušu 16. konferences (COP16), kas oktobrī notika Kali, Kolumbijā, mums jāatceras, ka dabas krīzes rada arī strukturālus riskus pasaules ekonomikai, mūsu kopējai labklājībai un labklājībai, kā arī ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Gandrīz 55 % pasaules IKP ir lielā vai vidējā mērā atkarīgs no dabas.

Kali konferencē delegāti no 200 valstīm apsprieda, kā paātrināt rīcību, lai līdz 2030. gadam aizsargātu 30 % planētas sauszemes un jūras teritoriju, samazinātu piesārņojumu un atjaunotu degradētās ekosistēmas. Viens no galvenajiem šķēršļiem šo vērienīgo mērķu sasniegšanai ir finansējums. Pašlaik mēs ne tikai pārāk daudz ieguldām darbībās, kas kaitē dabai un saasina mūsu problēmas, bet arī ieguldām tikai vienu trešdaļu no tā, kas nepieciešams, lai sasniegtu 2030. gada mērķus klimata, bioloģiskās daudzveidības un zemes degradācijas jomā.

Dabai labvēlīgu ieguldījumu palielināšana

Lai palielinātu dabai labvēlīgu ieguldījumu apjomu, mums ir jādara četras lietas. Pirmkārt, jāveido efektīvākas publiskā un privātā

sektora partnerības. Starp valstīm un valsts attīstības bankām, kā arī ar dabas organizācijām, uzņēmumiem un privātā sektora finanšu iestādēm. Tas palīdzētu mazināt ieguldījumu risku, sagatavot projektus un nodrošināt apjomīgu ietekmi uz klimatu, dabu un iekļaujošu ekonomisko attīstību. Otrkārt, atjaunot un integrēt reģeneratīvo praksi un bioloģiskās daudzveidības pārvaldību, jo īpaši lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarē. Treškārt, kopīgi principi, standarti un informācijas atklāšanas mehānismi, lai izsekotu dabai labvēlīgu finansējumu un tā ietekmi, kā arī lai atklātu vairāk informācijas par uzņēmumu un finanšu iestāžu ietekmi uz dabu, atkarību un pakļautību riskiem. Visbeidzot, ir jāņem vērā dabu visās politikas jomās pieņemot lēmumus par ieguldījumiem, lai pārorientētu un samazinātu finansējuma plūsmu dabai kaitīgām darbībām.

Daudzpusējām attīstības bankām būs galvenā loma videi draudzīgu ieguldījumu palielināšanā. Tādas institūcijas kā Eiropas Investīciju banka jau palielina atbalstu dabas aizsardzībai, atjaunošanai un ilgtspējīgai izmantošanai, ieviešot kopējus principus dabai labvēlīga finansējuma izsekošanai. Šāda informācija ir būtiska, lai novērtētu un iekļautu dabu daudzpusējo aizdevēju darbībā, kā arī lai informētu citus investorus par to, kas ir dabai labvēlīgs ieguldījums. Partnerattiecības un kopīgi centieni, lai šos principus ieviestu praksē, turpinās.

Eiropas līmenī EIB cieši sadarbojas ar Eiropas Komisiju, lai atbalstītu Eiropas Savienības Bioloģiskās daudzveidības stratēģijas 2030. gadam īstenošanu visā pasaulē. Mēs cenšamies nodrošināt, lai visi mūsu finansētie projekti neradītu bioloģiskās daudzveidības "nezaudēšanu". Mēs ņemam vērā bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu apsvērumus visās mūsu darbībās.

Turklāt, tā kā viens no lielākajiem izaicinājumiem dabai labvēlīgu ieguldījumu palielināšanā ir projektu strukturēšana, mēs sniedzam konsultāciju pakalpojumus, lai palīdzētu uzsākt dabas atjaunošanas un bioloģiskās daudzveidības iniciatīvas. Marokā EIB sniedza konsultācijas un aizdeva 100 miljonus eiro (109 miljonus ASV dolāru), lai saglabātu un atjaunotu vairāk nekā 600 000 hektāru mežu. Kotdivuārā mēs gatavojamies atbalstīt ilgtspējīgu kakao audzēšanu, kurā meži tiek saglabāti, nevis izcirsti. Un, lai atbalstītu jūras vides saglabāšanu, mēs kopā ar partneriestādēm strādājam pie ļoti veiksmīgās iniciatīvas "Tīrs

okeāns”, kas ir priekšlaicīgi nodrošinājusi 4 miljardus eiro projektiem plastmasas atkritumu ierobežošanai.

Inovatīvi finanšu instrumenti

Inovatīvi finanšu instrumenti var palīdzēt mobilizēt vairāk publiskā un privātā finansējuma šādiem ieguldījumiem. Piemēram, EIB finansētais *Zemes degradācijas neitralitātes fonds* nodrošina finansējumu un tehnisko palīdzību ilgtspējīgai lauksaimniecībai un mežsaimniecībai visā pasaulē. Ekouzņēmumu fonds atbalsta bioloģisko daudzveidību veicinošus uzņēmumus Latīņamerikā. EIB arī apsver iespēju veikt jaunu ieguldījumu fondā, kas atbalsta apmežošanas, mežu apsaimniekošanas un saglabāšanas projektus kontinentā. COP16 mēs ceram, ka, pamatojoties uz šādām iniciatīvām, tiks palielināts finansējums dabas aizsardzībai.

Mums steidzami jāsamazina finansējuma plūsma darbībām, kas kaitē dabai. Lai pārvarētu trīskāršo planētas krīzi - klimata pārmaiņas, piesārņojumu un bioloģiskās daudzveidības samazināšanos -, ir svarīgi to darīt.

**Ambroise Fayolle ir Eiropas Investīciju bankas viceprezidents, kas atbild par klimata pasākumiem un vides un attīstības politiku. Viņš pārrauga ES bankas darbību Āfrikā, kā arī Francijā un Vācijā.*